

LISÄTALOUSARVIOALOITE 73/2008 vp

Määrärahan osoittaminen vankeinhoidon toimintamenoihin

Eduskunnalle

Suomessa on käytössä 16 suljettua vankilaa. Vankien olot vaihtelevat huomattavasti vankilasta toiseen. Vajaat kymmenen suomalaista vankilaa olisi pikaisen peruskorjauksen tarpeessa. Kun määrärahoja ei ole vankiloiden asianmukaiseen korjaamiseen, Rikosseuraamusvirasto on ilmoittanut joutuvansa mahdollisesti sulkemaan kolme huonoimmassa kunnossa olevaa vankilaa vuoteen 2012 mennessä. Esitys perustuu samalla arvioon, että vankien määrä laskisi usealla sadalla muutamassa vuodessa.

Vankeinhoidon kroonisen resurssipulan vuoksi vankeuslain edellyttämiä riski- ja tarvearvioita tehdään tälläkin hetkellä vain murto-osalle vangeista. Riski- ja tarvearviointia pystytäänkin tällä hetkellä soveltamaan pääsääntöisesti vain pitkäaikaisvankeihin. Vangeille laadittavan henkilökohtaisen suunnitelman toteutumisessa on myös havaittu olevan merkittäviä alueellisia eroja.

Vangit ovat vankilaan tullessaan yhä huonommassa kunnossa. Heistä päihdeongelmaisia on lähes 80 prosenttia, ja yli puolet on huumeriippuvaisia. Merkittävällä osalla vangeista on myös jokin psykiatrista hoitoa vaativa sairaus. Vankeinhoidon resurssien puute on johtanut siihen, että vain noin kolmasosalle vangeista tehdään tulotarkastus terveydentilan ja työkyvyn selvittämiseksi. Vankien terveydenhuollosta on huolehdittava nykyistä paremmin. Vankiloissa tulee olla riittävästi erityisosaamista päihde-, mielen-terveys- ja sosiaalityöstä. Vankeusajan tulisi tukea vangin siirtymistä päihde- ja mielenterveys- ja sosiaalityönsä päihde- tai mielen-terveyskuntoutusta ei pystytä tarjoamaan kaikille sitä tarvitseville vangeille.

Väkivaltarikollisille ja seksuaalirikollisille on olemassa erilaisia toimintaohjelmia, joilla rikolliseen käyttäytymiseen voidaan tutkitusti vaikuttaa. Esimerkiksi seksuaalirikollisille suunnatun STOP-ohjelman ja väkivaltarikollisille suunnattujen väkivaltakäyttäytymistä vähentävien toimintaohjelmien määrärahat on turvattava. Tämä ennaltaehkäisisi osaltaan uusintarikollisuutta, joka tulee yhteiskunnalle monin verroin kalliimmaksi.

Suomessa on edelleen useita vankiloita, joissa osasta asuinsellejä puuttuvat wc-tilat ja joissa vangit tekevät tarpeensa ämpäreihin. Suomi on saanut kansainvälisiltä ihmisoikeuselimiltä useita huomautuksia asiasta; viimeksi asiasta on pyytänyt selvitystä eurooppalainen kidutuksen vastainen komitea CPT. Suomen vastauksessa komitealle 17.9.2008 tyydytään toteamaan, että esimerkiksi Helsingin vankilan kahden sellirakennuksen asunto-osastojen peruskunnostus lähitulevaisuudessa ei käytettävissä olevien määrärahojen niukkuuden vuoksi näytä todennäköiseltä. Tarvittavat määrärahat vankiloiden peruskorjauksiin on löydettävä.

Myös henkilökunnan riittävä määrä on edellytys vankien oikeuksien toteutumiselle. Vangilla on lakisääteinen oikeus vapaa-ajan viettoon ja kirjastopalveluihin vankeusaikana. Vangilla on myös oikeus työntekoon tai opiskeluun. Akuutin resurssipulan vuoksi mainittuun lakisääteiseen

LTA 73/2008 vp — Tuula Väättäinen /sd ym.

toimintaan voi kuitenkin osallistua vain alle 60 % vangeista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2008 kolmanteen lisätalousarvioon momentille 25.40.01 lisäyksenä 1 000 000 euroa vankeinhoidon toimintamenoihin.

Helsingissä 10 päivänä marraskuuta 2008

Tuula Väättäinen /sd
Kari Rajamäki /sd
Valto Koski /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Heli Paasio /sd
Lauri Kähkönen /sd
Pia Viitanen /sd
Reijo Laitinen /sd
Merja Kuusisto /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Johannes Koskinen /sd
Pauliina Viitamies /sd

Tarja Filatov /sd
Jukka Gustafsson /sd
Ilkka Kantola /sd
Saara Karhu /sd
Tuula Peltonen /sd
Sirpa Paatero /sd
Marjaana Koskinen /sd
Katja Taimela /sd
Krista Kiuru /sd
Päivi Lipponen /sd
Anneli Kiljunen /sd
Esa Lahtela /sd